

Mósi frá Saudalsá eller Min far hästsmugglaren

Text Lotten Lindström

Det är kanske lite som en saga. I hagen hemma hos mina föräldrar går farbror Mósi, 25 är ung, och strosar i sin lilla flock, bland smörblommor och granar. Han har varit hos oss i 19 år...

Hela historien börjar egentligen på set glada sjuttioalet, när Vallholt var ungt. Mina föräldrar hade hunnit med en islandshäst och var lite stukade efter den upplevelsen... De hade kommit över ett sto, Raudka, som, på bana, var en ganska fin häst med bra gångarter, men som visade prov på helt andra takter när hon inte var inspärriad med staket. Bland annat hann hon med att forcera en snöhög av större format. Till slut fick de mina helt enkelt nog och hästen skickades på slakt. Hon var för mycket helt enkelt och tankarna på en ny häst var i det här läget ganska långt borta. Nu kom det sig dock så att mina föräldrar kom i kontakt med Eva Styrén, som bestämt hävdade att hon hade kontakt med en tjej på Island som var bra i affärer och som skulle fixa fram en pålitlig och schysst häst, som skulle funka i alla väder. Ja, ja... Efter en del tänkande bestämdes att de skulle köpa häst igen, från Island. Eva ringde, när allt var klart och talade om att hästen var utplockad och, hör och häpna, han var musblack! Nu var det bara så att hästen skulle fraktas över till Sverige också...

Gunnar Arnarsson skötte kontakten och ringde glad i hågen från Island. och meddelade att :”Vi er på veij, vi er på veij!”. Jovisst. Min far och farbror åkte iväg till Oslo för att ta emot springaren, och möttes av normän som skakade på huvudet och konstaterade att det alltid var strul med islänningar. En gång hade inte minder än 32 hästar smitit bland flygplanen. Strul blev det även den här gången, för det kom aldrig något plan med hästar – islänningarna hade tankat fel bränsle och var tvungna att vända tillbaka, med trasiga motorer. Än en gång ekade Gunnars glada stämman över havet, men den här gången vidtogs försiktigare mått och hästen skulle tas omhand på ett hästpensionat i Oslo i väntan på hämtning. Det var bara det att det blev ingen hämtning den här gången heller – flygplansmotorerna havererade än en gång och de fick vända tillbaka till Island. Tredje gången gillt kom och det var emd en nypa salt som meddelandet om hästens ankomst mottogs – vad skulle hända den här gången då? Ja, en hel del visade det sig. Motorerna på planet skar ihop, men närmare Norge den här gången och planet nödländade i Bergen. Den här gången ringde ingen fryntlig Gunnar, utan en arg människa som meddelade att det var bara att hämta hästen, och det snabbt, annars skulle den avlivas! Två änglar, i form av Lasse Lundmark och Gunilla Broady, tog Norge-semester och for iväg för att hämta hästen. Tumultet var totalt, för i samma veva slog åskan ned i Robert och Katrin Westlings ladugård och den brann ned. Därför gjorde vi ett byte – vi tog hand om deras kor och då skulle vår häst få gå hos dem ett tag. Efter många om och men anlände så Mósi, som vi fick veta att han hette, till Bygdeträsk, och vi var snabba med att åka dit för att ställa oss in. Laddade till bristningsgränsen med socker och morötter tågade vi fram till den mörkgrå hästen med svart man, och vad fin han var. Det var bara det att han fnyste åt våra mutor och koncentrerade sig på gräset! Min far pratade med Lasse och frågade om det var klart med alla papper, och jodå, allt var klart. Nästan... I all oreda hade

Lasse och Gunilla inte varit förbi på Tullkammaren i Umeå och gjort klart pappersexercisen, så det blev tingssak och dryga böter för min far!

Hur som helst var han värd det, den gode Mósi. Visserligen betalade vi det, för 1979, fullkomligt hutlösa priset 7000:- och visserligen var det ett rent helsike att få hem honom, men det farbror Mósi gett tillbaka har varit enormt. Han lärde min mor allt han kunde och restaurerade med råge alla tvivelaktigheter om islandshästens förträfflighet som Raudka planerat. Det visade sig inte minst genom att vi skaffade fler islänningar. Min första häst kom några år efter Mósi, ett litet gudasnällt sto som hette Hrima. Till klanen kom även det nordsvenska stoet Besttärna och vårt avelssto Fenja, och på något underligt sätt tycks antalet hästar bara bli fler och fler... När jag var tio år gick jag min allra första kurs på Mósi och vi har haft otroligt mycket trevligt ihop. Han har fortfarande kvar samma ljuvliga temperament som gör att man kan sätta upp i princip vem som helst på honom och veta att han inte kommer att ställa till med något som inte personen i fråga klarar av. Han höjer och sänker ribban allteftersom ryttarna växlar – när han har halvträdda nybörjare på ryggen uppför han sig lugnt och diplomatiskt, och stannar om han känner att vederbörande håller på att halka av, och om den han har på ryggen är för kaxig för sitt eget bästa ser han till att uppfostra denne på effektivast möjliga sätt. Han har en bruten tumme på sitt samvete...

Numera har Mósi gått i en slags halvpension. han går som moraliskt stöd åt gårdens unghästar, är hövding i hagen och rids ibland av en av mina småkusiner. Han lufsar även omkring på lektionsridning, med två flickor 9 och 11 år gamla, som numera tycker att islandshästar är toppen. Det är som att han lever upp lite extra när det är barn som rider. Trots allt, hästen var onekligen värd besväret!